

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de Maria Tipa, reprezentată de avocatul
Angela Corjan și Ilie Tipa, reprezentat de avocatul Sergiu Barbăneagră

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale
„Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Mariei
Tipa și Ilie Tipa cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului gajat

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 prin care a
fost restituită cererea de apel declarată de Maria Tipa din motiv că a înaintat o nouă
pretenție, neexaminată în prima instanță și împotriva încheierii Curții de Apel
Chișinău din 10 martie 2016 prin care a fost restituită cererea de apel declarată de
Ilie Tipa din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de
apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC

constată:

La 14 august 2013, BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Tipa și Ilie Tipa cu privire la
transmiterea silită în posesie a bunului gajat.

În motivarea acțiunii a invocat că Maria Tipa a beneficiat de la Bancă de
două credite potrivit contractelor de acordare a creditului nr. M/41148727100 din
17 noiembrie 2010 în sumă de 320000 lei cu termenul de scadență la
17 noiembrie 2015 și nr. M/41148487100 din 17 noiembrie 2010 în sumă de
130000 lei cu termenul de scadență la 17 noiembrie 2012.

Menționează că în scopul executării la timp a obligațiilor asumate în baza
contractelor menționate, Ilie Tipa, potrivit clauzelor contractului de ipotecă din
18 noiembrie 2010, înregistrat cu nr. 48626 la Biroul notarului Oleg Gladîș, a
depus în ipotecă bunul imobil și anume, apartamentul nr. 6 situat în mun. Chișinău,
str. Columna, 51, evaluat de către părți la suma de 600000 lei.

Susține că deoarece Maria Tipa nu respectă condițiile asumate prin
contractele de credit menționate, datoria acumulată față de Bancă constituie
445479,88 lei.

Afirmă că la 18 aprilie 2012, Banca a expediat în adresa debitorilor
notificarea nr. 11/01-1/6012 și nr. 11/01-1/6013 prin care le-a comunicat despre

existența datoriei de credit, acordându-le un termen de 20 zile pentru transmiterea benevolă în posesia Băncii a bunurilor gajate pentru comercializarea ulterioară și stingerea datoriei.

Relatează că pârâților le-a fost expediat și preavizul nr. CI/18/01-784 din 03 martie 2013 cu privire la intenția exercitării dreptului de ipotecă, însă până în prezent, nu a primit niciun răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 33 din Legea cu privire la ipotecă, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, transmiterea silită în posesia Băncii a bunului imobil ipotecat și anume, apartamentul nr. 6 situat în mun. Chișinău, str. Columna, 51, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 lei.

La 27 mai 2014, Maria Tipa, reprezentată de avocatul Angela Corjan a înaintat acțiune reconvențională împotriva BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA și Ilie Tipa cu privire la nulitatea clauzelor contractuale, solicitând admiterea acesteia, constatarea nulității absolute, cu efect retroactiv, a clauzelor contractuale și anume, pct. 12.1, 3.1, 3.2, 3.5 din contractul de credit nr. M/41148727100 din 17 noiembrie 2010 și pct. 11 din condiții particulare din anexa la contractul menționat, pct. 12.1, 3.1, 3.2, 3.5 din contractul de credit nr. M/41148727100 din 17 noiembrie 2010 și pct. 11 din condiții particulare din anexa la contractul menționat, constatarea faptului că până la înaintarea acțiunii de către BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA, dânsa a achitat integral creditul acordat în baza contractului de credit nr. M/41148727100 din 17 noiembrie 2010 în sumă de 130000 lei, micșorarea dobânzii de întârziere, precum și constatarea compensației sumei plătite de ea și restul debitului până la concurența primei sume.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 mai 2014 a fost restituită Mariei Tipa cerere de chemare în judecată reconvențională depusă împotriva BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA și Ilie Tipa cu privire la nulitatea clauzelor contractuale.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 mai 2014 a fost admisă integral acțiunea BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA, transmis silit de la debitorul gajist, Ilie Tipa în posesia creditorului gajist, BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA pentru comercializare ulterioară și stingerea datoriei la contractele nr. M/41148727100 din 17 noiembrie 2010 și nr. M/41148487100 din 17 noiembrie 2010, bunul ipotecat – apartamentul nr. 6 cu suprafața totală de 149,9 m.p., nr. cadastral 0100206.120.02.006, situat în mun. Chișinău, str. Columna, 51 cu evacuarea tuturor persoanelor aflate în imobil.

A fost încasat de la Maria Tipa și Ilie Tipa în mod solidar taxa de stat în mărime de 3000 lei în beneficiul BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA.

La 17 iunie 2015, Maria Tipa și Ilie Tipa, reprezentați de avocatul Angela Corjan au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate, scutirea de la plata taxei de stat și rejudecarea cauzei în fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Maria Tipa și Ilie Tipa, fiindu-le acordat un termen rezonabil până la 14 ianuarie 2015, orele 12:00 pentru depunerea apelului motivat.

La 13 ianuarie 2015, Maria Tipa, reprezentată de avocatul Angela Corjan a depus apel motivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului declarat și trimiterea pricinii la rejudecare în fond în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 a fost restituită cererea de apel declarată de Ilie Tipa din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 a fost restituită cererea de apel declarată de Maria Tipa din motiv că a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în prima instanță.

La 22 martie 2016, Maria Tipa, reprezentată de avocatul Angela Corjan a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Maria Tipa din motiv că a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în prima instanță, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și trimiterea pricinii la examinare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Sușține că prin încheierea recurată, instanța de apel s-a expus doar cu privire la prima cerință din cererea de apel, neexaminând cea de a doua cerință cu privire la trimiterea pricinii la rejudecare în prima instanță, precizând că apelul declarat împotriva hotărârii instanței de fond este declarat și împotriva încheierilor emise de prima instanță, potrivit art. 385 alin. (1) lit. d), art. 388 alin. (1) lit. h) și alin. (2) CPC.

Având în vedere prevederile art. 171 alin. (1) și art. 172 alin. (2) CPC, consideră că prima instanță urma să emită încheierea de a nu da curs cererii reconvenționale, stabilind încălcările comise, în speță stabilind cuantumul taxei de stat pentru admiterea spre examinare a cererii reconvenționale, stabilind totodată și un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Afirmă că încheierea recurată este nemotivată, deoarece lipsește partea de motivare a soluției pronunțate, fapt ce contravine prevederilor art. 382, 383, 384, 359, 390 CPC.

Indică că instanța de apel urma să se expună asupra tuturor motivelor invocate în apel, inclusiv în privința restituirii pricinii la rejudecare în prima instanță.

Prin urmare, menționează că la materialele dosarului lipsește procesul – verbal cu privire la admiterea și/sau respingerea motivelor invocate în apel pentru restituirea pricinii spre rejudecare, instanța de apel neexaminând aceste pretenții invocate și nu s-a expus în niciun fel asupra lor.

La 29 martie 2016, Ilie Tipa, reprezentat de avocatul Sergiu Barbăneagră a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Ilie Tipa din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Având în vedere prevederile art. 270 alin. (1) lit. e) CPC, recurentul invocă că în încheierea judecătorească se indică în partea descriptivă motivele care au determinat concluziile instanței și legea guvernată.

Consideră încheierea de restituire a cererii de apel ca fiind una ilegală și neîntemeiată.

Iar, potrivit prevederilor art. 390, în coroborare cu prevederile art. 382, 383, 384 și art. 359 CPC indică că instanța de apel urma a se expune asupra tuturor motivelor de apel, invocate de apelanți.

Menționează că suplimentul la cererea de recurs va fi depusă după primirea încheierii motivate a încheierii recurate.

La 19 aprilie 2016, BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA a depus referință la recursurile declarate, solicitând respingerea acestora ca fiind neîntemeiate.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că în ședința de judecată a instanței de apel din 10 martie 2016 au fost pronunțate dispozitivele încheierilor de restituire a cererilor de apel declarate de Ilie Tipa și Maria Tipa, iar copiile încheierilor motivate din 10 martie 2016 au fost expediate în adresa părților la 25 martie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 222), careva date despre recepționarea acestora de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se consideră că recurenții Maria Tipa și Ilie Tipa s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea încheierilor instanței de apel din 10 martie 2016 și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În speță se constată că la 17 iunie 2015, Maria Tipa și Ilie Tipa, reprezentați de avocatul Angela Corjan au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 mai 2014, solicitând casarea hotărârii contestate, scutirea de la plata taxei de stat și rejudecarea cauzei în fond.

Este cert și faptul că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Maria Tipa și Ilie Tipa, fiindu-le acordat termen până la 14 ianuarie 2015, orele 12:00 pentru depunerea apelului motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 a fost restituită Mariei Tipa cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău

din 28 mai 2014, drept motiv fiind invocat faptul înaintării unei noi pretenții, neexaminată de către prima instanță.

Și tot la 10 martie 2016, prin încheierea Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de Ilie Tipa din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă la 29 octombrie 2014, în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Instanța de apel consideră că încheierile recurate în speță au fost adoptate cu încălcarea normelor procedurale aplicabile în speță.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1), iar conform alin. (1) lit. c) a normei enunțate și în cazul dacă apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță.

În interpretarea corectă a acestor prevederi legale, este de înțeles că restituirea apelului poate fi dispusă doar la faza de primire a cererii de apel, până la expirarea termenului de pregătire a pricinii către dezbateri în ședință de judecată și dispunerea apelului pentru examinare, conform dispozițiilor art. 370, 371 CPC.

La caz, însă, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 iulie 2014, în conformitate cu art. 370 CPC, pricina în cauză a fost primită și numită spre examinare în instanța de apel pentru 29 octombrie 2014 (f. d. 100 vol. I).

La 29 octombrie 2014, deși pricina a fost primită spre examinare, instanța de apel adoptă încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Maria Tipa și Ilie Tipa, apelanților fiindu-le acordat un termen rezonabil până la 14 ianuarie 2015, orele 12:00 pentru depunerea apelului motivat.

La fel, este cert că, după depunerea apelului motivat doar de Maria Tipa, în prezenta cauză au fost numite mai multe ședințe de judecată: pentru 29 octombrie 2014, 14 ianuarie 2015, 04 iunie 2015, 21 ianuarie 2016, 10 martie 2016 (f. d. 143 vol. I, 181-182 vol. I, 210-211 vol. I, 200-201 vol. II, 210-214 vol. II).

Mai mult ca atât, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015, la cererea apelantei Maria Tipa a fost dispusă și efectuarea expertizei judiciare-economico-contabilă de către Centrul Național de Expertize Judiciare, procesul civil fiind suspendat până la efectuarea expertizei (f. d. 185-187 vol. I).

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015 procesul civil a fost reluat, deoarece au decăzut temeiurile de suspendare a procesului (f. d. 195-196 vol. I).

În conexiunea celor relatate, se constată că instanța de apel, într-un mod neînțeles, numai la 10 martie 2016 aplică prevederile art. 369 CPC restituind cererile de apel depuse de Ilie Tipa și Maria Tipa, după ce cauza a fost pusă pe rol încă de la 31 iulie 2014 și dispuse efectuarea mai multor acte de procedură, or restituirea apelurilor, după cum a fost menționat mai sus, urma a fi dispusă la faza de pregătire a pricinii, până la numirea acesteia spre examinare în ședința de judecată.

Mai mult ca atât, este neînțeleasă la caz și reținerea instanței de apel în sensul că prin apelul depus de Maria Tipa a fost înaintată o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță.

Or, în cauză este indubitabil că în pricina dată, Maria Tipa a avut calitatea de pârâtă, prin urmare aceasta nu a fost lipsită de dreptul de a contesta cu apel hotărârea primei instanțe.

Iar din conținutul cererii de apel rezultă cert că apelanta contestă hotărârea primei instanțe în fond, având calitatea de pârâtă la cererea de chemare în judecată a BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA, invocând inclusiv, ca temei a cererii de apel și faptul că pricina dată urma a fi examinată și prin prisma cererii reconvenționale înaintate de ea împotriva BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA și Ilie Tipa cu privire la nulitatea clauzelor contractuale.

Pe de altă parte, din cererea de apel se mai evidențiază că Maria Tipa a indicat și faptul că la data 27 mai 2014, odată cu depunerea cererii reconvenționale, reprezentantul său a solicitat amânarea examinării pricinii, însă prima instanță nu a luat în considerație această solicitare, dar a adoptat încheierea de restituire a cererii reconvenționale.

Prin urmare, este evident că Maria Tipa manifestă, prin cererea de apel dezacordul, inclusiv și cu încheierea primei instanțe din 28 mai 2014, prin care a fost restituită cererea reconvențională înaintată de ea împotriva BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA și Ilie Tipa cu privire la nulitatea clauzelor contractuale.

De altfel, la acest segment, instanța de recurs va reține și prevederile art. 359 alin. (2) CPC, care direct stipulează că apelul declarat împotriva hotărârii se consideră declarat și împotriva încheierilor date în pricina respectivă, chiar dacă au fost emise după pronunțarea hotărârii și dacă atacarea încheierii nu se menționează în cererea de apel.

Distinct de cele menționate, este evidentă că încheierile recurate în speță au fost adoptate cu încălcarea normelor procedurale, fapt ce incontestabil indică la temeinicia recursurilor depuse de către Maria Tipa, reprezentată de avocatul Angela Corjan, și recursul declarat de Ilie Tipa, reprezentat de avocatul Sergiu Barbăneagră și netemeinicia încheierilor recurate.

Ca consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile și a casa încheierile instanței de apel din 10 martie 2016 prin care au fost restituite cererile de apel depuse de către Ilie Tipa și Maria Tipa, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Maria Tipa, reprezentată de avocatul Angela Corjan.

Se admite recursul declarat de către Ilie Tipa, reprezentat de avocatul Sergiu Barbăneagră.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 prin care a fost restituit apelul declarat de către Maria Tipa, și încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 prin care a fost restituit apelul declarat de către Ilie Tipa, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale

„Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Mariei Tipa și Ilie Tipa cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului gajat, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu